

BOSNA I HERCEGOVINA  
REPUBLIKA SRPSKA  
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE  
Broj: 14 0 U 006457 24 Uvp  
Banjaluka, 20.01.2026. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Darka Stamenića i Nermane Sadiković, članova vijeća, uz učešće Sonje Savić, zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Republike Srpske, zastupana po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Sjedište zamjenika pravobranioca Vlasenica (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja broj 21.04/474-109/23 od 19.10.2023. godine, tužene Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banjaluka, u predmetu raspravljanja imovinsko – pravnih odnosa na uzurpiranom zemljištu u društvenoj svojini, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 006457 23 U od 08.04.2024. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 20.01.2026. godine, donio je

## PRESUDU

Zahtjev se odbija.

## Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba tužiteljice podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta. Tim aktom je odbijena kao neosnovana žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko - pravne poslove, Područna jedinica Šekovići broj 21.53/474-8/22 od 05.04.2023. godine (ispravljeno zaključkom od 04.05.2023. godine). Tim rješenjem priznato je pravo svojine M. P. na uzurpiranom zemljištu označenom kao k.č. br. 2647 zvana „D. Z.“, šuma 3. klase, pov. 1476 m<sup>2</sup>, k.č. br. 2648 zvana „D. Z.“, livada 6. klase, pov. 4513 m<sup>2</sup>, k.č. br. 2648 zvana „D. Z.“, livada 7. klase, pov. 8847 m<sup>2</sup> i k.č. br. 2649 zvana „D. Z.“, šuma 4. klase, pov. 3565 m<sup>2</sup>, upisane u list nepokretnosti broj 501 k.o. T. (n/p) na ime Republike Srpske sa 0/0 dijela i M. P. sa 0/0 dijela (tačka 1); Na zemljištu iz tačke 1 dispozitiva rješenja određuje se nakon pravosnažnosti rješenja, uknjižba prava svojine u korist M. P. sa 1/1 dijela, uz istovremeno brisanje upisa zajedničke svojine i brisanje upisa zabilježbe o pokrenutom postupku za rješavanje spornih imovinsko - pravnih odnosa na uzurpiranom zemljištu u „V“ listu (tačka 2); Troškovi postupka raspravljanja uzurpacije se određuju u iznosu od 150,00 KM, koje je M. P. dužan uplatiti na žiro račun tužene broj 555-007-00225176-43, koji se vodi kod „Nove banke“ a.d. Banjaluka, nakon pravosnažnosti rješenja.

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud se pozvao na odredbe člana 1, člana 5 i člana 8 stav 1 Zakona o uzurpacijama i dobrovoljačkim kompetencijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/20, u daljem tekstu: Zakon o uzurpacijama). Imajući u vidu nalaz geodetskog stručnjaka, izjave uzurpanta i saslušanih svjedoka, kao i uvidom u katastarsku i zemljišno-knjižnu dokumentaciju, utvrđeno je da su uzurpirane parcele do 6. aprila 1941. godine bile državna svojina (bivši erar) odnosno da su uzurpirane prije 31. decembra

1955. godine; da su u posjedu uzurpanta M. P. i da parcele označene kao k.č. br. 2647 i 2649 na dan 6. april 1941. godine po kulturi nisu bile šuma, tako da je na tim parcelama, kao i parcelama označenim kao k.č. br. 2648 (livade 6. i 7. klase), uzurpantu pravilno priznato pravo svojine. Nižestepeni sud je zaključio da nije bilo potrebe da se kultura uzurpirane k.č. br. 2648, utvrđuje vještačenjem po vještaku poljoprivredne struke, jer se kultura iste nije mijenjala do uspostave katastra nepokretnosti, s tim da je prednik uzurpanta K. P. bio upisan kao posjednik na dijelu k.č. br. 1913/1 (s.p) i dijelu k.č. br. 1914/1 (s.p), prilikom osnivanja popisnog katastra zemljišta 12.05.1953. godine, čime je utvrđeno da je to zemljište uzurpirano prije 31.12.1955. godine. Dalje navodi da iz kopije p.l. broj 183 k.o. T., proizlazi da je stanje upisa ostalo nepromijenjeno do osnivanja katastra nepokretnosti za k.o. T., koji je stupio na snagu 15.07.2019. godine, kada su stavljeni van snage i prestali da važe zemljišna knjiga i katastar zemljišta starog premjera za k.o. T.. Parcele starog premjera su stupanjem na snagu katastra nepokretnosti dobile nove oznake (k.č. br. 2647, 2648 i 2649) i upisane su u list nepokretnosti broj 501 k.o. T., na ime Republike Srpske i M. P. sa po 0/0 dijela, koje stanje upisa i sada egzistira. Navodi da je za parcele označene kao k.č. br. 2647 (šuma 3. klase) i k.č. br. 2649 (šuma 4. klase) određeno vještačenje po vještaku šumarske struke, kako bi se utvrdilo da li su na dan 06.04.1941. godine navedene parcele po kulturi bile šuma, što je jedan od uslova za priznavanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu. Neosnovanim smatra navode da je tužena povrijedila odredbe člana 8 stav 1 tačka 4 i 5 Zakona o uzurpacijama, jer tužiteljica samo paušalno navodi povredu navedenih odredbi, a na to nije ni ukazivala tokom postupka. Takođe su neosnovani navodi o povredi odredbi člana 6, člana 9 i člana 38 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), s obzirom da je tužena omogućila strankama da učestvuju u postupku i da se prije donošenja rješenja izjasne o činjenicama i okolnostima koje su važne za odlučivanje, čime im je omogućeno da zaštite i ostvare svoja prava, ali ne na štetu drugih lica i suprotno javnom interesu. Isto tako je neosnovan navod tužbe da ŠG „Birač“ Vlasenica nije omogućeno da učestvuje u postupku kao zainteresovano lice, s obzirom da je navedeno šumsko gazdinstvo učestvovalo u postupku na način da je dalo izjašnjenje broj 11.04/0102-4627-2/22 od 05.10.2022. godine, koje je u spis dostavilo Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika Vlasenica. U izjašnjenju ŠG „Birač“ Vlasenica navodi da se k.č. br. 2647, k.č. br. 2648 i k.č. br. 2649 k.o. T., vode kao zajednička svojina, s tim da nije upisana zabilježba uzurpacije, tako da je status tog zemljišta neophodno rješavati primjenom odredbi članova 49 i 51 Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/08, 3/09 – isp., 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19, u daljem tekstu: Zakon o stvarnim pravima). Sud je dodao da se u izjašnjenju ne navodi da su predmetne parcele sastavni dio šumskog gazdinstva odnosno da se radi o enklavi ili poluenklavi, koje smetaju pravilnom gazdovanju šumama u šumskom kompleksu, a ocijenio je neosnovanim navod da je za odlučivanje u konkretnom slučaju nadležan redovan sud, a ne organ uprave. Stoga, suprotno navodima tužiteljice u konkretnom slučaju se ne mogu primijeniti odredbe Zakona o stvarnim pravima, već odredbe Zakona o uzurpacijama, tako da nema povrede odredbi članova 23 i 54 stav 3 i 4 ZOUP. Iz navedenih razloga je nižestepeni sud i odlučio kao u izreci pobijane presude.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica osporava pobijanu presudu, u skladu sa odredbama članova 35 i 36 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Smatra da se za ovu upravnu stvar kao prethodno pitanje pojavljuje dioba zajedničke svojine, za koju prvostepeni organ nije stvarno nadležan, već je to redovan sud, u smislu odredbe člana 49 Zakona o stvarnim pravima. Nakon izvršene diobe odnosno utvrđivanja suvlasničkog dijela, prvostepeni organ bi eventualno mogao raspravljati da li su ispunjeni zakonski uslovi za priznavanje uzurpacije na suvlasničkom dijelu koji je upisan na Republiku Srpsku. Iz dokaza nesumnjivo proizlazi da na predmetnom zemljištu nije upisana

zabilježba uzurpacije, čime su povrijeđene odredbe Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 6/12, 110/16, 62/18 i 90/23, u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), koje se odnose na činjenično - pravne situacije u kojima prvostepeni organ u privremenom listu nepokretnosti na određenoj parceli upisuje svojinu Republike Srpske, zabilježbu o uzurpantu i pokrenutom upravnom postupku za rješavanje spornih imovinsko - pravnih odnosa na uzurpiranom zemljištu u društvenoj svojini. Prvostepeni organ je povrijedio odredbu člana 23 ZOUP, jer po službenoj dužnosti nije pazio na svoju stvarnu nadležnost, a obavezan je (član 54 stav 3 i 4 ZOUP), predmet ustupiti nadležnom sudu na rješavanje diobe zajedničke svojine predmetnog zemljišta. Parcele označene kao k.č. br. 2647 (šuma 3. klase) i k.č. br. 2649 (šuma 4. klase), u sastavu su Privrednog odjeljenja kojim upravlja i gazduje ŠG „Birač“ Vlasenica, uknjižene su kao svojina tužiteljice i nalaze se u šumskom kompleksu, te smetaju pravilnom gazdovanju šumama, zbog čega se M. P. nije moglo priznati pravo svojine, u smislu odredbe člana 8 stav 1 tačka 3 Zakona o uzurpacijama. Mišljenja je da prvostepeni organ nije kompetentan da utvrđuje kulturu parcele označene kao k.č. br. 2648 (livada 6. i 7. klase), već je to nadležnost vještaka poljoprivredne struke, u smislu odredbe člana 16 stav 2 Zakona o uzurpacijama, osporavajući stav tužene da bi angažovanje vještaka poljoprivredne struke bilo suprotno načelima efikasnosti i ekonomičnosti postupka. Netačna je tvrdnja prvostepenog organa da je matična parcela prilikom sastavljanja gruntovnice 1896. godine, bila upisana na ime Državni erar Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, kada je opštepoznato da navedena državna zajednica u to vrijeme nije ni postojala. Ukazuje na povrede odredbi člana 6, člana 9 i člana 38 ZOUP, jer korisniku šuma ŠG „Birač“ Vlasenica nije omogućeno da aktivno učestvuje u postupku, kao zainteresovano lice, iako za to ima neposredan pravni interes. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog akta.

M. P., zainteresovano lice, u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i valjano obrazložena. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu, kao i spise predmeta upravnog postupka i upravnog spora, na osnovu odredbe člana 39 ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizlazi da je 15.04.2022. godine, zainteresovano lice M. P. podnio zahtjev za priznavanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu pobliže opisanom u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude. Prvostepenim rješenjem zainteresovanom licu je priznato pravo svojine na uzurpiranom zemljištu, koje je u žalbenom postupku potvrđeno osporenim aktom. Pobijanom presudom održan je na snazi osporeni akt iz razloga koji su navedeni u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude.

Pobijana presuda je pravilna.

Odredbom člana 1 Zakona o uzurpacijama je propisano da se ovim zakonom propisuju uslovi i postupak za raspravljanje imovinsko-pravnih odnosa nastalih uzurpacijom zemljišta koje je do 6. aprila 1941. godine bilo državna svojina (bivši erar) u svojini nosilaca svojine javnog prava i na dobrovoljačkim kompetencijama.

Odredbom člana 5 stav 1 Zakona o uzurpacijama je propisano da na zemljištu koje je uzurpirano prije 31. decembra 1955. godine može se priznati pravo svojine uzurpantu, ukoliko odredbama ovog zakona nije drugačije određeno.

Odredbom člana 6 stav 1 Zakona o uzurpacijama je propisano da se na uzurpiranom zemljištu može priznati pravo svojine samo ako je uzurpant fizičko lice.

Odredbom člana 8 Zakona o uzurpacijama je propisano da se neće priznati pravo svojine na zemljištu koje je uzurpirano prije 31.12.1955. godine u slučaju da je to zemljište na dan 6. aprila 1941. godine po kulturi bilo šuma (tačka 1), u slučaju da to zemljište predstavlja enklavu poljoprivrednog zemljišta na kojoj nisu sagrađeni stambeni objekti i ako je površinom manja od dva hektara (tačka 2), u slučaju da je enklava i poluenklava koja smeta pravilnom gazdovanju šumama u šumskom kompleksu (tačka 3), ako je na smetnji pravilnom uređenju bujičnih i erozivnih područja (tačka 4), ako je na smetnji komunikacijama (tačka 5), u slučaju da to zemljište nije evidentirano u premjeru izvršenom u Gaus–Krigerovoj projekciji od 31.12.1955. godine do stupanja na snagu ovog zakona, osim za zemljište za koje nije urađen novi premjer (tačka 6), u slučaju da to zemljište u momentu raspravljanja uzurpacije nije u posjedu uzurpanta (tačka 7) i u slučaju da je to zemljište uzurpant napustio, odnosno da njegovo boravište nije u Republici Srpskoj (tačka 8).

U postupku raspravljanja uzurpacije odlučujuće su dvije okolnosti, da se radi o samovlasnom zauzimanju odnosno bespravnom držanju zemljišta u državnoj svojini na kome se može priznati pravo svojine i da je isto uzurpirano od strane fizičkog lica prije 31.12.1955. godine.

Uviđajem na licu mjesta obavljenom 23.09.2022. godine, uz učešće ovlašćenog predstavnika Pravobranilaštva Republike Srpske, punomoćnika zainteresovanog lica i geodetskog stručnjaka izvršena je identifikacija predmetnog zemljišta. Tom prilikom je geodetski stručnjak utvrdio da su parcele novog premjera označene kao k.č. br. 2647 (šuma), k.č. br. 2648 (livada) i k.č. br. 2649 (šuma), upisane u list nepokretnosti broj 501 k.o. T., kao zajednička svojina tužiteljice i zainteresovanog lica. Parceli označenoj kao k.č. br. 2647 po starom premjeru odgovara parcela dio k.č. br. 1913/1, upisana u p.l. broj 259 k.o. T., pravo posjeda tužiteljice sa 1/1 dijela, te u z.k. ulošku broj 23 k.o. T., svojina tužiteljice. Što se tiče parcela označenih kao k.č. br. 2648 i 2649, istima po starom premjeru odgovara dio k.č. br. 1914/1, upisana u p.l. broj 183 k.o. T., na ime zainteresovanog lica sa 1/1 dijela i u z.k. ulošku broj 3 k.o. T., susvojina porodice P., te dio k.č. br. 1913/1, upisana u p.l. broj 183 k.o. T., na ime zainteresovanog lica sa 1/1 dijela i u z.k. ulošku broj 23 k.o. T., svojina tužiteljice.

Prema nalazu i mišljenju vještaka šumarske struke na osnovu izvršenih terenskih radova i obrađenih podataka za k.č. br. 2649 je utvrđeno da je obrasla stablima bukve sa pojedinačnim stablima divlje trešnje i javora, dok je k.č. br. 2647 obrasla stablima bukve i breze. Radi se o raznodobnoj visokoj šumi u kojoj su pretežno zastupljena stabla u nižim debljinskim stepenima i starost tih stabala ne prelazi 81 godinu.

Iz navedenog se može zaključiti da k.č. br. 2647 i k.č. br. 2649, na dan 06.04.1941. godine, nisu bile šuma, a činjenica da je matična parcela, upisana u z.k. uložak broj 23 k.o. T., prilikom sastavljanja gruntovnice 1896. godine bila upisana na ime Bosanskohercegovačkog zemaljskog erara (pogrešno navedeno Državni erar Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca), upravo predstavlja osnov da se raspravlja uzurpacija i utvrđuje pravo svojine uzurpantu na toj imovini.

Kod takvog stanja stvari može se zaključiti da su ispunjeni uslovi iz odredbe člana 5 stav 1 i člana 6 stav 1 Zakona o uzurpacijama, u vezi sa odredbom člana 8 istog zakona, da se zainteresovanom licu M. P. prizna pravo svojine na uzurpiranom zemljištu, jer je suprotno mišljenju tužiteljice na osnovu provedenih dokaza (javna rasprava, iskazi svjedoka R. P. i S. P., uviđaj na licu mjesta, uz učešće stručnog lica geodetske struke, nalaz i mišljenje vještaka šumarske struke i izvodi iz javnih evidencija) nesporno utvrđeno da je predmetno zemljište uzurpirano prije 31. decembra 1955. godine i da se nalazi u posjedu uzurpanta odnosno zainteresovanog lica.

Pravilno nižestepeni sud zaključuje da nema povrede odredbe člana 16 stav 2 Zakona o uzurpacijama, odnosno da se za k.č. br. 2648 (livada) trebalo izvršiti vještačenje po vještaku poljoprivredne struke, jer je uvidom u javnu evidenciju, izvršenom identifikacijom od strane geodetskog stručnjaka i obilaskom lica mjesta stručnog lica geodetske struke, nesporno utvrđena kultura te parcele, dok se u pogledu k.č. br. 2647 i k.č. br. 2649, kako je već navedeno izjasnio vještak šumarske struke.

Neosnovani su navodi zahtjeva da su u konkretnom slučaju povrijeđene odredbe člana 6, člana 9 i člana 38 ZOUP, jer ŠG „Birač“ Vlasenica nije omogućeno da učestvuje u postupku. Navedeno šumsko gazdinstvo nema nikakva upisana prava na toj parceli, pa stoga ne može ni biti stranka u predmetnom upravnom postupku, pri čemu pravni interes Republike Srpske u postupku uzurpacije štiti Pravobranilaštvo Republike Srpske, a ne ŠG „Birač“ Vlasenica, s tim da je navedeno šumsko gazdinstvo putem Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika Vlasenica dostavilo izjašnjenje broj 11.04/0102-4627-2/22 od 05.10.2022. godine.

Pravobranilaštvo Republike Srpske kao zastupnik po zakonu tužiteljice ima dužnost da tokom postupka dokaže da postoje okolnosti koje sprečavaju priznavanje prava svojine uzurpantu na predmetnom zemljištu, odnosno da dokaže da uzurpirano zemljište predstavlja enklavu ili poluenklavu ili da je na smetnji komunikacijama. Tužiteljica na navedeno neosnovano upućuje iz razloga što je nesporno utvrđeno da predmetno zemljište ne predstavlja smetnju za komunikacije odnosno nije na smetnji pravilnom uređenju bujičnih i erozivnih područja, kako to pravilno zaključuje nižestepeni sud.

Pogrešan je stav tužiteljice da se za ovu upravnu stvar kao prethodno pitanje pojavljuje dioba zajedničke svojine, za koju prvostepeni organ nije stvarno nadležan, već da je to u nadležnosti suda, u smislu odredbe člana 49 Zakona o stvarnim pravima, s obzirom da se postupak raspravljanja imovinsko-pravnih odnosa nastalih uzurpacijom zemljišta sprovodi i rješenje donosi nadležni upravni organ (član 13 Zakona o uzurpacijama).

Kako ni ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja na pravilnost odlučivanja nižestepenog suda, jer su za iste dati valjani i argumentovani razlozi u pobijanoj presudi, po ocjeni ovog suda nije ostvaren nijedan razlog njene nezakovitosti sadržan u odredbi člana 35 stav 2 ZUS, tako da se zahtjev odbija, na osnovu odredbe člana 40 stav 1 istog zakona.

Zapisničar  
Sonja Savić

Predsjednik vijeća  
Svjetlana Knežević

Tačnost otpravka ovjerava  
Rukovodilac sudske pisarnice  
Biljana Aćić